

سرگناه

سیاست دریایی ایران
در سایه اقتدار در تنگه هرمز

ادامه از صفحه ۱

... توسعه دریامحور و ضرورت عملیات وسیع دیپلماتیک دریایی در نظام سیاست‌گذاری عمومی هنوز آنچنان که باید در پارگانه دیوان‌سالاری حکومت بالا نیامده است.

در ترنج تمدن بشری، سیر قدرت جهانی پیرامون دریا شکل گرفته و تمدن‌های بزرگ در کنار رودخانه‌ها و دریاها پدید آمده‌اند. در ایران، هرچند اسناد سیاستی و تلاش‌های اجرایی گوناگونی صورت گرفته است، اما همچنان رنج دریا را بر خود هموار نکرده‌ایم. پرده‌های امواج قیافه‌سوارها را نگشودیم و از حیث اثرگذاری بر اقتصاد و کسب‌وکار مردم و شکل‌گیری گفت‌وکلان عمومی سیاست دریایی شاهد غفلتی بزرگ هستیم. نکت علی‌رغم آنکه سرمایه‌های بزرگ برای کشور ماست، خود یکی از عوامل این غفلت بوده؛ هنوز هنر نفت بر گنجینه‌های ماست.

این نوشته بازنویسی مقاله‌ای است که در میانه دهه ۸۰ شمسی و در جریان تدوین برنامه نهم صنعتی‌نگارش ایفقا است. متأسفانه پس از گذشت دو دهه حکایت همچنان باقی است و عزمی جدی برای سیاست دریایی ایران مشاهده نمی‌شود. اقتدار نظامی ایران در تنگه هرمز دوباره موضوع سیاست دریایی را به کانون‌اندیشه می‌آورد. امید که این بار تنگه هرمز به‌مثابه قلب این سیاست، بتواند خوبی تازه در شران سیاست دریایی ایران پدید آورد. این سیاست دامنه‌ای وسیع از موضوعات امنیتی تا ساختارهای صنعتی و تجارت بین‌الملل را در بر می‌گیرد که نیازمند توسعه نهادی در سطح وزارت خارجه و تأسیس وزارت امور دریاهاست.

بارها گفته‌ایم «ایران کشوری دریایی است» و اطلاق کشور نفتی به آن از روی غفلتی تاریخی در سطح سیاست‌گذاری کلان کشور بوده است. دریای فرصت‌ها را و پهناده و همه بر خشک رانده‌ایم. اراده سیاسی باید بر توسعه‌امور دریایی به‌یمنه‌ها محور توسعه کشور تمرکز کند.

در سیاست‌گذاری کلان، دولت باید با شناسایی ظرفیت‌های اصلی توسعه و توانمندی‌های داخلی و ملاحظاتی آمایش سرزمین، بر دو یا سه مزیت محوری تمرکز کرده و «دومینوی توسعه» را بر آن استوار کند. یعنی یک حوزه موتور محرکه دیگر حوزه‌ها باشد و دولت امکانات و منابع محدود خود را بر آن متمرکز کند و از پراکنده کردن منابع خود و سیاست توزیع بودجه قطره‌چکانی به گستره‌های پرمشار از حوزه‌های سیاسی اجتناب ورزد. این تصور که دولت می‌تواند همه کار را با هم انجام دهد، در سیاست‌های توسعه اشتباه است، بلکه باید با انتخاب چند حوزه محدود و پیریزی یک نظام سلسله‌مهراس بر اساس آن توسعه را به پیش ببرد و وجود سواحل گسترده در جنوب و شمال کشور و ظرفیت بزرگ و دست‌نخورده آن، تعیین‌کننده اولویت سیاست دریایی کشور است. خوشبختانه اسناد توسعه‌ای در این‌باره غنی بوده و حتی تا سطح تعریف پروژها هم انجام شده است. اما مهم امر حکمرانی و اراده سیاسی و تمرکز حکومت بر این حوزه به صورت انحصاری است. پیش از این بارها در دولت‌های گذشته تأکید کرده‌ام که اهمیت توسعه دریایی آنچنان است که ایجاب می‌کند رئیس‌جمهور ایام در محور توجیهی را در جنوب کشور و در منطقه مکران مستقر شود تا توسعه دریایی را مستقیماً هدایت کند. به قول صاحب «سب موج دریا با بیابانی [تجربایی] چه می‌داند».

مشکل اساسی در سیاست دریایی ایران مسئله «داره»، حکمرانی (governance) و قدرت است. اعمال اقتدار جدید ایران بر تنگه هرمز اقدامات و فرصت‌های زیر را برای اعمال حکمرانی به صحن توجیهات می‌آورد:

- تشکیل وزارت امور دریایی که بتواند موضوعات مرتبط با امور دریایی را در عالی‌ترین سطح سیاست‌گذاری نمایندگی کند. تصمیم‌گیری‌های غیرمتمرکز و ناپس‌اندازنده است. هماهنگی لازم را بین چندین وزارتخانه کشور که در سطح معاونت در امور دریایی حضور دارند پدید آورد.

- تأمین مالی توسعه دریایی نیازمند برنامه‌های بلندپروازانه است. تضمین سرمایه‌های ایرانیان در صنایع دریایی و نیز توسعه همکاری با کشورهای که تجربه، پیشینه و شبکه‌های بین‌المللی دریایی دارند، شکل مهمی است. بازتعریف نظام اعتبارات کشور باید در همین راستا مکتوب گرد.

- توسعه صنایع دریایی که شامل ساخت و تولید شناورهای گوناگون، صنایع فراساحل، سوخت‌رسانی، تأسیسات دریایی، تعمیرات، تجارت و قرانیه‌پردازی کشتی، صنایع دفاعی، حمل‌ونقل و ترانزیت دریایی، شیلات، گردشگری، توسعه پیمانکاری‌ها، بیمه، استاندارد و گواهی‌نامه، تحقیقات و... است. علاوه بر این، فعال شدن این امور صنایع دیگری را در داخل کشور فعال می‌کند. خدمات بندری، خدمات تجارت دریایی، صنعت فولاد، حمل‌ونقل زمینی و بسیاری دیگر از این‌ها شمرده است.

توسعه پیکرانه ملنی و شهرسازی دریایی، سیاست دریایی ایران موج عظیمی از مردم را در توسعه فعال خواهد کرد. دولت باید بتواند زمینه مهاجرت بزرگ سیاسی-اقتصادی-اجتماعی را به سوی دریا فراهم کند.

کیومرث اشتربان
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا از نشست ویناری مجلس گزارش می‌دهد
آرامش بازار خط قرمز است

دستور کار جدی مجلس و دولت قرار گرفته است. تأکید وی بر حمایت از فشار کم‌راند تقویت کالایرگ و کمک به خانواده‌هایی که از درآمد ثابت برخوردار نیستند، بی‌انگیز توجه مسئولان به ضرورت کاهش فشارهای معیشتی بر مردم است. در عین حال، بخشی از مباحث جلسه به ضرورت انسجام بیشتر دستگاه‌های نظارتی اختصاص داشت. سخنگوی هیأت‌رئیس مجلس و رئیس کمیسیون کسب‌وکار و قیمت‌ها به برخی مواردی کاری‌ها، بر لزوم هماهنگی بیشتر میان دستگاه‌های مسئول از جمله وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت، سازمان تعزیرات حکومتی و اصناف تأکید کردند. تجربه نشان داده است که موفقیت در مدیریت بازار، نیازمند وحدت رویه، نظارت مستمر و پرهیز از پراکندگی در تصمیم‌گیری‌هاست. از سوی دیگر، وزیر جهاد کشاورزی نیز با اشاره به شرایط تولید، بخشی از افزایش قیمت‌ها را ناشی از رشد هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده کالاها دانست و بر ضرورت حمایت

اختصاصی پیام آشنا- گرانی کالاهای اساسی و ضرورت سیلانی از معیشت مردم، مجلس شورای اسلامی را به برگزاری جلسه‌ای غیرعلنی و ویناری با حضور وزیر جهاد کشاورزی واداشت؛ نشستی که در آن، نمایندگان و مسئولان اجرایی ضمن بررسی آخرین وضعیت بازار، بر ضرورت تشدید نظارت‌ها و هماهنگی دستگاه‌های مسئول برای حفظ آرامش بازار تأکید کردند. در این جلسه، اگر چه مسئولان بر وفور و فراوانی کالاهای اساسی در کشور تأکید داشتند، اما هم‌زمان نسبت به افزایش قیمت‌ها و برخی ناسامی‌ها در بازار هشدار داده شد. مجموعه مباحث مطرح‌شده نشان می‌دهد که در شرایط حساس کنونی، موضوع معیشت مردم و تأمین کالاهای اساسی به یکی از اولویت‌های اصلی دولت و مجلس تبدیل شده است. اظهارات علی‌نیکزاده، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی، حاکی از آن بود که از نخستین روزهای بروز شرایط و بحران اخیر، موضوع تأمین کالاهای اساسی و جلوگیری از بروز التهاب در بازار،

مددی تأکید کرد

بر خورد قاطع با واحدهای اقتصادی و نانوائی‌های متخلف

بر برخورد قاطعی، با کاهش سهمیه آرد مواجه خواهند شد. حسن مددی با تأکید بر حضور میدانی دستگاه‌های نظارتی، خواستار تقویت گشت‌های مشترک برای پیشگیری از تخلفات شد و افزود: حمایت از تولیدکنندگان قلم‌نمده هم‌زمان با نظارت دقیق بر فرآیندهای اقتصادی، امری ضروری است.

به ادامه این جلسه معارف اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان البرز، ایجاد آرامش روانی در جامعه را در گرو اقدامات هماهنگ دانست و بر لزوم تشکیل کمیته اطلاعاتی مشترک برای رصد زنجیره تأمین تا مرحله برخورد با متخلفان اقتصادی تأکید کرد.

فرید نجف‌نیا هم‌فرازی دستگاه‌های نظارتی را کلید موفقیت در اجرای منویات رئیس قوه قضاییه دانست.

تأکید کرد و گفت: ظرفیت‌های تولیدی استان باید آرامش بازار و نیاز استان را پوشش دهند.

برخورد با نانوائی‌های متخلف
یکی از محورهای اصلی این جلسه، برخورد با

داستان مرکز البرز در مورد برخورد با نانوائی‌های متخلف گفت: واحدهایی که اقدام به عرضه خارج از شبکه، کم‌فروشی یا تعطیلی‌های غیرموجه کنند، علاوه بر برخوردهای قانونی، با کاهش سهمیه آرد مواجه خواهند شد.

به گزارش پیام آشنا، کارگروه مقلبه با اخلاق در روند اقتصادی و نظارت بر حسن اجرای قلم‌ها حضور دادستان مرکز استان البرز، معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان و جمعی از مدیران اجرایی و نظارتی استان البرز با هدف ارتقای ثبات اقتصادی و صیانت از حقوق عامه برگزار شد.

در این نشست که با محوریت بحث‌نامه معاون اول قوه قضاییه تشکیل شد، حسن مددی، دادستان مرکز استان، بر رویکرد اولویت تأمین نیاز داخل

استاندار البرز:

برای جبران خسارت جنگ تحمیلی اخیر نیاز فوری به نقدینگی داریم

۵ تا ۱۰ درصد برآورد شده است. بخش قابل توجهی از این آسیب‌ها با همکاری بنیاد مسکن، شهرداری‌ها و گروه‌های جهادی مرتفع شده و اراده تیم اجرایی استان بر رفع کامل آسیب‌های باقی‌مانده است.

وی همچنین به پیگیری و حمایت واحدهای اقتصادی آسیب‌دیده اشاره کرد و افزود: تیم اقتصادی استان به صورت میدانی وضعیت واحدها را بررسی کرده و بسته‌های حمایتی دولت در این زمینه در حال پیگیری است. اما دستیابی به وضعیت مطلوب در حوزه رونق تولید، نیازمند تزیق نقدینگی بیشتر، تخصیص اعتبارات ویژه و اقدامات کلان‌تر است.

استاندار البرز در پایان سخن‌فرمانی از همراهی نمایندگان مجلس و دکتر حاجی‌بابایی، تأکید کرد: تمامی مدیران استان را روجهی جهانی، تمام تلاش خود را در شبکه نشان دهد. همچنین بر سرساز و واحدهای مسکن و تجاری خسارت‌دیده گفت: چندین واحد مسکنی و تجاری در استان دچار آسیب شده‌اند که خسارت آن‌ها بین

کشور است. در قالب یک گزارش مکتوب، متقن و پژوهش‌محور تهیه و به مجلس تقدیم شود. این پیشنهاد در کمیسیون‌های تخصصی مجلس و با حضور کارشناسان بررسی خواهد شد. تا مسیر قانونی خود را برای طرح در صحن علنی و تصویب نهایی طی کند.

استاندار البرز با اعلام خسارت ۵ تا ۱۰ درصدی واحدهای مسکنی و تولیدی البرز تأکید کرد: بازسازی کامل بدون نقدینگی فوری و اعتبارات ویژه ممکن نیست.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی عبدالله، استاندار البرز، در نشست شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان که با حضور حاجی‌بابایی، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی برگزار شد، از تدوین گزارش علمی و مکتوب برای اصلاح قوانین و اخذ مجوزهای لازم از مجلس شورای اسلامی با هدف رفع چالش‌های زیرساختی این استان خبر داد و گفت: با توجه به ظرفیت‌های ویژه البرز در حوزه‌های دانش‌بنیان، صنعت و کشاورزی، برای تبدیل شدن به استان نمونه در شاخص‌های پهنرویی، نیازمند اصلاح برخی قوانین و مقررات در سطح ملی هستیم. وی افزود: مغر شده است تمام نیازهای استان که نیازمند وضع قانون جدید یا اصلاح مقررات جاری

پیشرفت ۸۵ درصدی پروژه استحصال پساب در شهرک امید

اثرات منفی فعالیت‌های تولیدی بر محیط زیست است. وی خاطرنشان کرد که این اقدامات مستلزم انجام مطالعات فنی دقیق و بررسی ظرفیت‌های موجود است. تا پاسخگوی نیازهای واقعی منطقه باشد. با نزدیک شدن به مراحل نهایی ساخت مدول دوم، شهرک صنعتی امید البرز به زودی با ظرفیت تصفیه بسیار بالاتر، گامی مؤثر در جهت تحقق توسعه پایدار و رعایت استانداردهای زیست‌محیطی برخواهد داشت.

استان البرز، با اعلام این خبر گفت: هم‌زمان با پیشرفت ساختمانی مدول دوم، فرآیند خرید، حمل و نصب تجهیزات مربوط به هر دو مدول (اول و دوم) نیز در جریان است. این پروژه بر اساس مصوبات سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در دستور کار قرار گرفته‌است. وی افزود: با هدف توسعه ظرفیت‌های تصفیه‌گری و پاسخگویی به تقاضای فزاینده واحدهای صنعتی، اجرای

فیر احمدی - طرح توسعه تصفیه‌خانه شهرک صنعتی امید در استان البرز با پیشرفت فیزیکی ۸۵ درصدی، روند پیشرفت بهره‌برداری قریب‌الوقوع از مدول دوم استحصال پساب است. این پروژه با افتتاحی بالغ بر ۱۲۰ میلیارد تومان، گامی اساسی برای کاهش آسیب‌های زیست‌محیطی و تأمین نیاز آبی واحدهای صنعتی محسوب می‌شود. علی‌مهدی‌پور، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی